

JAARVERSLAG

2025

Voorwoord

We kijken in dit jaarverslag van 2025 terug op een jaar waarin we veel bezoekers welkom hebben mogen heten in onze prachtige, oude Middeleeuwse verdedigingsstoren 'de Schierstins'!

De kunsttentoonstellingen, concerten, lezingen, theatervoorstellingen en andere vaste activiteiten zijn goed bezocht. Dankzij de inzet van al onze vrijwilligers hebben we weer een mooi jaarprogramma kunnen realiseren. Zij zetten zich in voor allerlei activiteiten. We hebben vrijwilligers die een baliedienst draaien, wat betekent dat ze mensen gastvrij ontvangen en vragen kunnen beantwoorden, er zijn vrijwilligers die voor scholen een mooi educatieprogramma hebben opgezet en ook de groepen begeleiden en ontvangen. Er is ondersteuning en hulp bij de techniek, vrijwilligers in het bestuur, een programmacommissie die onze beheerder ondersteunt en zo zijn er nog veel meer grote en kleine activiteiten die gerealiseerd kunnen worden mede dankzij hun hulp. Heel veel dank aan al deze vrijwilligers. Zij maken het mee mogelijk dat de Schierstins als cultureel centrum een mooie plek is om te bezoeken en te genieten van kunst en cultuur.

We hebben in juli 2025 afscheid genomen van onze beheerder Jaap van der Boon. Hij is meer dan 25 jaar betrokken geweest en heeft vorm en inhoud gegeven aan de coördinator/beheerderstaak. De Schierstins is door zijn grote inzet en betrokkenheid 'op de kaart' gezet. Per 1 juni 2025 is Johanna Kommerie benoemd als opvolger. Na een periode van inwerken en wennen heeft ze met veel enthousiasme de taken van Jaap overgenomen.

Er zijn in 2025 geen bestuurswisselingen geweest. Wel hebben we afgesproken om actief op zoek te gaan naar mensen die op projectbasis mee willen denken en helpen.

Door diverse omstandigheden hebben we de aanvraag voor de museumregistratie uitgesteld naar augustus 2026. De tuincommissie heeft voor de registratie een mooi collectieplan voor de stinzenplanten opgesteld, dit is een belangrijk onderdeel van onze collectie.

Als we als museum geregistreerd zijn hebben bezoekers met de Museumjaarkaart toegang tot de Schierstins en maken we deel uit van een grote groep musea waarmee we kennis en ervaringen kunnen delen. De Museumfederatie Fryslân organiseert regelmatig bijeenkomsten in omliggende musea waar we graag gebruik van maken. Ook nemen we actief deel aan bijeenkomsten van de Stichting Staten en Stinzen.

Voor het aantrekken van een breder publiek en het meer betrekken van de dorpsbewoners bij de Schierstins hebben we plannen om een Middeleeuws festival te organiseren. Dit staat gepland voor mei 2026. In mei 2025 zijn we met een enthousiaste groep vrijwilligers, gestart met de voorbereidingen. De eerste subsidies zijn aangevraagd en er is contact geweest met de Compagnie van Cranenburg.

De gemeente heeft voor het verduurzamen van de Schierstins een projectleider aangesteld en deze heeft in samenwerking met ons een plan gemaakt. Er is subsidie aangevraagd en toegekend en de benodigde vergunningen zijn geregeld. De uitvoering van dit plan is bijgesteld. Er zal waarschijnlijk in het najaar van 2026 worden gestart.

Dankzij subsidie van de gemeente Dantumadiel kunnen we alle culturele zaken uitvoeren. Een subsidie die er voor zorgt dat we het cultureel aanbod van de Schierstins kunnen blijven ontwikkelen en aanbieden aan de inwoners van Feanwâlden, de gemeente en de regio.

Namens het bestuur van de Stichting De Schierstins,
Trynke Dag, voorzitter

Cultureel programma en bezoekersaantallen

Algemeen

Omdat halverwege het jaar een nieuwe cultureel medewerker is aangesteld, is het jaarverslag beknopter dan voorgaande jaren. Dit komt omdat niet alle informatie van het eerste halfjaar even gemakkelijk terug te halen is, simpelweg doordat de huidige cultureel medewerker niet overal bij aanwezig is geweest. Maar desalniettemin kan er teruggekeken worden op een cultureel interessant jaar, waarbij De Schierstins een breed toegankelijk cultureel programma heeft geboden, bestaande uit o.a. wisseltentoonstellingen, concerten, lezingen, educatieve activiteiten voor scholen, culturele evenementen en groepsbezoeken met rondleiding.

De bezoekersaantallen zijn vergelijkbaar met voorgaande jaren, maar laten een lichte daling zien. Een logische verklaring is hier niet direct voor te geven.

Wisselexposities

Na een aantal jaar van groei is er dit jaar een lichte daling van het aantal bezoekers aan de exposities te zien. Zoals altijd trekt de zomertentoonstelling de meeste belangstelling, deze keer door de eigen textielcommissie. Deze tentoonstelling trekt ruim 1000 belangstellenden uit alle windstreken.

Hieronder een lijst met de tentoonstellingen in 2025:

Tentoonstelling	Bezoekers
Vogels en landschappen van 't Noorden	83
In libben for kleur - Koos Hiemstra	121
Tuinimpressies – Mattie van der Veen	256
Gelaagdheid in diepdruk en keramiek – Heine Noordstra & Alie Pilot	152
Fermeitsje	1036
Dinie Boogaart – “Beautiful People”	264
Theo Jordans, Tijs van Bragt & Hans Westerweel – <i>Het Zeeuwse Vuur</i>	230
Nederlands en Fries aardewerk 1400–1900	150

Totaal:	2292
---------	------

Opmerking: de tentoonstellingen aan het begin en het einde van het jaar zijn dan wel in het voorgaande kalenderjaar gestart, of gaan nog door in het volgende kalenderjaar.

Concerten en volwassenentheater

In 2025 bezoeken 600 mensen de verschillende podiumactiviteiten van de Schierstins. Het gaat hierbij om concerten, lezingen en theater/cabaret.

Hier is een groei te zien ten opzichte van een jaar eerder. Toen bezochten 563 mensen de concerten en lezingen.

Activiteit	Aantal bezoekers
Concerten	490
Theater/ cabaret	110
Totaal:	600

Lezingen en symposium

Het aantal bezoekers van lezingen is in 2025 gegroeid ten opzichte van een jaar eerder. Met name de Theun de Vries-lezing werd erg goed bezocht. In totaal bezochten 149 personen een lezing.

- Fries Museum op Paad
- Theun de Vries-lezing
- Patrick van 't Haar, over verslaglegging van oorlog in Oekraïne

Activiteit	Aantal bezoekers
Lezingen	149

Andere culturele activiteiten

Behalve wisselexposities, concerten, lezingen en kindervoorstellingen organiseert De Schierstins ook een aantal andere (culturele) activiteiten, die soms onderdeel zijn van

een landelijke activiteit.

Tijdens de landelijke museumweek organiseert De Schierstins één **Museumweekend**, met rondleidingen in de bloeiende stinzenplantentuin en in het gebouw. De lage entreeprijs en de bloeiende stinzenplanten zijn de aantrekkingskracht van dit weekend. De bezoekers zijn meegeteld bij de exposities.

Sinds een aantal jaren organiseert de Schierstins de **Dag van de Friese Amateurarcheologie**. Dit jaar zijn er meer bezoekers dan voorgaande jaren, te weten 77.

Al veel langer organiseert de Schierstins een **eendaagse fietstocht**, net als anders medio augustus. Het thema is deze keer *Tweede Wereldoorlog*. De route gaat via De Falom, Wâlterswâld naar Dokkum, via Sibrandahûs naar Damwâld en weer terug naar Feanwâlden. Er zijn 99 deelnemers. Geconcludeerd wordt dat de fietstocht volgend jaar verbeterd kan worden, door de route bijvoorbeeld ook digitaal aan te bieden. Ook wordt er gedacht aan een tweede startlocatie, zodat er samenwerking in de regio gezocht kan worden.

Een week later is de jaarlijkse **Theun de Vriesboekendag**. Met een keur aan activiteiten komen er bijna 139 mensen naar dit evenement. Douwe Kootstra is zoals altijd sterk op dreef met zijn verhalen in de tuin, afgewisseld door muziek van een klarinetensemble. Binnen taxeert Haije Dijkstra 'kunst en kitsch', het blijkt een ware publiekstrekker deze dag. In de foyer wordt er door kinderen geknutseld aan boekenleggers van hergebruikte materialen, een mooie koppeling met de expositie 'Fermeitsje', die op dat moment te zien is. Uiteraard is er nog de boekenmarkt, waarop de verkopers naderhand tevreden terugblikken.

Het **Open Monumentenweekend** begin september wordt ook aan deelgenomen. Bezoekers kunnen de Schierstins gratis kunnen bezoeken en op een rondleiding getrakteerd worden, de bezoekersaantallen zijn meegeteld bij de exposities.

Activiteit	Aantal bezoekers
Dag van de Friese amateurarcheologie	77
Zomerfietstocht	99
Theun de Vries boekendag	139
Totaal:	315

Kindervoorstellingen en jeugdeducatie

Zoals elk jaar organiseert De Schierstins twee activiteiten voor kinderen: één in de krokus- en één in de herfstvakantie.

In de voorjaarsvakantie was er een poppentheatershow te zien. In de herfstvakantie werd er een kindercircusworkshop georganiseerd.

Activiteit	Aantal bezoekers
Poppentheater Opa is een held	55
Kindercircusworkshop	45
Totaal:	100

Het jaar 2025 is een groot succes voor wat betreft het bezoek van schoolgroepen aan de Schierstins. De groei van het aantal schoolgroepen ten opzichte van een jaar eerder, is doorgezet. Toen kwamen er 12 groepen, wat het dubbele was van een jaar ervoor. In 2025 kwamen er 14 schoolgroepen, goed voor een totaal van 391 kinderen en 63 begeleiders.

Schoolbezoeken	Aantal bezoekers
Kinderen	391
Begeleiders	63
Totaal:	454

Excursies/groepen

Er komen in 2025 in totaal 15 groepen met in totaal 390 personen naar de Schierstins, dit is exclusief de schoolgroepen.

Totaal aantal bezoekers

Tenslotte volgt een overzicht van de bezoekersaantallen over de afgelopen 30 jaar.

Tabel VI – Culturele activiteiten in de Schierstins en aantallen bezoekers van 1996 tot en met 2025

	<i>Culturele activiteiten en aantal bezoekers</i>						<i>Totalen</i>
<i>Jaar</i>	Exposities	Concerten en theater	Lezingen, symposia	Andere cult. act. (volwassenen)	Alleen tuin (stinsen-planten in bloei)	Kinder-voorstel-lingen en scholen	<i>Totalen</i>
<i>1996</i>	2354	474	139				2967
<i>1997</i>	2416	448	255	39			3158
<i>1998</i>	1578	623	200	133		141	2675
<i>1999</i>	1383	234	104				1721
<i>2000</i>	2376	625	277			142	3420
<i>2001</i>	2133	734	110				2977
<i>2002</i>	2846	421	130			136	3533
<i>2003</i>	3832	475	249			90	4646
<i>2004</i>	3193	617	280			13	4033
<i>2005</i>	2974	467	304			261	4006
<i>2006</i>	2638	578	216			112	3544
<i>2007</i>	3940	456	303			190	4889
<i>2008</i>	2743	466	288			154	3651
<i>2009</i>	4437	641	102			285	5465
<i>2010</i>	3672	474	219	66		263	4694
<i>2011</i>	3104	711	189	159		240	4403
<i>2012</i>	2657	519	280	95		285	3836
<i>2013</i>	4416	351	295	24		280	5384

2014	2006	570	227	38		256	3097
2015	2440	394	178	00		145	3157
2016	3550	517	154	39		177	4437
2017	2657	587	201	409		227	4081
2018	3381	335	80	241		228	4265
2019	2319	311	282	576*	93*	608*	4189
2020	1339	268	54	76	126	186	2049
2021	1059	116	84	241	234	77	1811
2022	2122	375	99	389	110	121	3216
2023	2300	511	219	383	138	282	3833
2024	2682	497	111	338	79	417	4124
2025	2292	600	149	747	112	554	4454

Donateurs (freonen)

Het aantal donateurs/freonen van De Schierstins bedraagt op 31 december 2025 375. Dat betekent dat de voorzichtige stijging sinds de coronatijd zich doorzet. Een jaar eerder telde de Stichting Freonen fan De Skierstins nog 366 donateurs.

Voor 9 donateurs is het lidmaatschap opgezegd, van wie 5 wegens overlijden. Totaal 18 mensen melden zich aan als nieuwe donateur.

Hieronder een overzicht van de aantallen donateurs sinds 1995:

2025	375		
2024	366	2009	313
2023	357	2008	303
2022	350	2007	294
2021	351	2006	306
2020	353	2005	278
2019	357	2004	260
2018	355	2003	245
2017	352	2002	235
2016	347	2001	233
2015	342	2000	227
2014	328	1999	195
2013	329	1998	189
2012	323	1997	177
2011	327	1996	168
2010	328	1995	144

Huwelijken

In 2025 worden 3 huwelijken voltrokken, evenveel als het jaar ervoor. Ook wordt De Schierstins een keer gebruikt voor koffiedrinken na een huwelijksvoltrekking in het tegenovergelegen Johannestsjerke.

Mensen kunnen wel het gehele jaar in het huwelijk treden in de Schierstins, als het volume van de wisselexposities dat toelaat.

Overzicht huwelijken sinds 2000:

2025	03
2024	03
2023	04
2022	04
2021	02
2020	04
2019:	03
2018:	05
2017:	03
2016:	05
2015:	02
2014:	04
2013:	06
2012:	08
2011:	09
2010:	11
2009:	05
2008:	08
2007:	06
2006:	16
2005:	14
2004:	09
2003:	14
2002:	15
2001:	10
2000:	07

Bestuurlijke zaken

Bestuur:

Het bestuur van Stichting De Schierstins bestaat uit de volgende personen:

Trynke Dag, voorzitter

Maarten Bark, secretaris

Tjipke de Vries, penningmeester

Annie Klink, plaatsvervangend voorzitter

Cobi Vellinga, tevens lid van de programmacommissie

Behandelde zaken

De belangrijkste onderwerpen die het bestuur bij de horens heeft gevat, zijn:”

1. De **aanstelling van een nieuwe cultureel medewerker** is één van de belangrijkste onderwerpen van 2025. De sollicitatieprocedure en de daarbij volgende aanstelling van Johanna Kommerie, en ook het afscheid van Jaap van der Boon, kosten veel tijd maar geven ook energie!

2. Het duurzaamheidsplan voor de Schierstins.

Met de gemeente Dantumadiel wordt verder gewerkt aan de plannen voor de verduurzaming van het gebouw. Voorzitter Trynke Dag heeft regelmatig overleg met Zijlstra. Ook de vervanging van het grote raam in de foyer, dat lek is, wordt regelmatig besproken.

3. Museumregistratie.

Net als in 2025 is het bestuur druk bezig met de weg naar de museumregistratie. Een officieel geregistreerd museum biedt veel meer mogelijkheden dan een niet-geregistreerd museum, onder andere de gratis toegang met een Museumkaart voor bezoekers. Daarvoor zijn vele papieren formulieren nodig.

Een belangrijk onderdeel is het collectieplan. De tuincommissie is aan de slag geweest met de collectie stinzenplanten. Johanna Kommerie gaat, ook om meer kennis te krijgen van het reilen en zeilen binnen De Schierstins en de museale wereld, zich ook bezighouden met de museumregistratie. Uiteindelijk lukt het niet om dit in 2025 af te ronden. Het streven is om in 2026 de aanvraag de deur uit te doen.

4. Middeleeuws Festival *De Slach om de Skierstins*.

De voorbereidingen voor het Middeleeuws Festival *De Slach om de Skierstins* zijn in 2025 in volle gang! Veel subsidies die zijn aangevraagd worden gehonoreerd, wat de werkgroep, die inmiddels is samengesteld uit een groep enthousiaste jonge vrijwilligers, veel energie geeft om er een mooi resultaat van te maken. Er wordt veel samengewerkt met verschillende partijen uit Feanwâlden.

5. Uitnodiging college B&W

In het najaar wordt het college van B&W uitgenodigd om met het bestuur om tafel te gaan zodat er over en weer van elkaar gehoord kan worden wat er speelt. De verduurzaming wordt besproken, evenals de culturele/historische belangen van De Schierstins. Een positief gesprek.

6. Vervanging technisch vrijwilliger

Jan Binne Dijkstra heeft aangegeven naar Zweden te zullen emigreren. Jan Binne heeft ruim 19 jaar veel podiumtechniek gedaan, een klus die niet zomaar door iedereen overgenomen kan worden, omdat er veel kennis en vaardigheden voor nodig zijn. De zorgen over vervangen worden regelmatig besproken.

Financiën

De penningmeester is verantwoordelijk voor het bijhouden van de baten en lasten en onderhoudt hierover contact met accountantskantoor Van Wieren & Vellinga. Het bestuur wordt iedere bestuursvergadering op de hoogte gebracht van de saldi van de betaal- en spaarrekeningen. Voor de gemeente is een begroting voor 2026 opgesteld.

De **programmacommissie** wordt gevormd door Alie Pilot, Cobi Vellinga, Dineke van der Velde en Johanna Kommerie.

In de **tuinwerkgroep** hebben zes mensen zitting, met Peter Tjaden als voorzitter. Vanuit hun deskundigheid inventariseren zij de stinzenplanten en adviseren het bestuur over de ontwikkeling van de tuin en het specifieke onderhoud ervan en maken hier jaarlijks een verslag van. Op verzoek en tijdens het museumweekend verzorgen zij rondleidingen.

De **educatiecommissie** van De Schierstins heeft een programma voor groep 5/6 van de basisscholen opgezet. Dit jaar hebben zij 14 schoolgroepen ontvangen. Maarten Bark vertegenwoordigt het bestuur in deze commissie; Baukje Oosterbaan is de coördinator. Naast de programma's voor basisschoolkinderen bezoeken in juni ook drie klassen van een middelbare school De Schierstins.

De **textielcommissie** van de Schierstins, onder leiding van Baukje Scheppink organiseert de zomerexpositie Fermeitsje. Een wekenlange publiekstrekker!

TIP

De Schierstins is sinds 2016 Toeristisch Informatie Punt (TIP), een gevolg van de opheffing van de VVV's in Noordoost Friesland, waaronder het VVV-kantoor op het station van Feanwâlden. Met name fietsers en wandelaars maken hier gebruik van. De TIP-functie uit zich bij De Schierstins met name in het verstrekken van foldermateriaal.

Personeel:

Jaap van der Boon was tot 1 juli voor 21 uren per week in dienst van Stichting De Schierstins. Johanna Kommerie nam zijn taken vanaf 1 juni over.

Johanna werkt flexibel, maar met name in de ochtenduren. Ook op momenten dat er activiteiten georganiseerd zijn is Johanna vaak aan het werk. Op openingstijden wanneer Johanna niet aanwezig is, staan vrijwilligers klaar voor bezoekers. Het openen en/of afsluiten wordt door bestuursleden of vrijwilligers verricht volgens een rooster.

Kommerie voert de volgende taken uit:

- het verrichten van werkzaamheden voor de permanente expositie, de wisselexposities en het verdere culturele programma
- het verzorgen van rondleidingen voor volwassenen en kinderen
- het verzorgen van de publiciteit rond het culturele programma
- het (laten) verzorgen van onderhoud aan het gebouw, terrein en inventaris
- het verrichten van bodewerk tijdens huwelijksvoltrekkingen in de Schierstins
- de wekelijkse boekhouding
- het aansturen en ondersteunen van de vrijwilligers en het vrijwilligerswerk
- het bijwonen van bestuursvergaderingen.
- het bezoeken van bijeenkomsten van organisaties, waarbij de Schierstins betrokken is op het gebied van toerisme en musea.

Jellie Postma-van der Meulen verrichtte elke week drie uren schoonmaakwerk, tot 1 juli. Toen nam Larissa Wilken haar taken over.

Vrijwilligers:

In totaal zijn er ruim 60 vrijwilligers werkzaam voor de Schierstins (inclusief bestuur). De meesten zetten zich in als baliemedewerker en voor de catering tijdens concerten en andere activiteiten. Er zijn momenteel voldoende vrijwilligers voor deze taken, al neemt de gemiddelde leeftijd al enige jaren toe. Er is de wens om de vrijwilligersgroep uit te breiden met ook jongere vrijwilligers, maar die zijn niet gemakkelijk te vinden.

Belangrijkste taken vrijwilligers:

- baliewerk tijdens openingstijden Schierstins
- het verzorgen van consumpties tijdens concerten, lezingen, officiële openingen van exposities en bij ontvangst grotere groepen

- hulp bij het opzetten/opruimen van het podium, het sjouwen van stoelen en het verzorgen van de geluids- en belichtingstechniek tijdens concerten en lezingen
- het uitstippelen van een route voor de jaarlijkse fietstocht
- kleine onderhouds- en technische werkzaamheden
- licht administratief werk
- het beheer van het freonen-/ donateursbestand

Een bestuurslid coördineert het maandelijks rooster van activiteiten waarbij vrijwilligers ingezet worden.

Het bestuur hanteert een vrijwilligersbeleidsplan, dat een van de nodige stappen is naar de officiële museumregistratie (zie verder hieronder).

Eenmaal per jaar nodigt het bestuur de vrijwilligers uit voor een uitstapje of vrijwilligersavond. In 2025 bezoekt deze groep samen met het bestuur Borg Verhildersum in Leens. Naderhand kunnen de vrijwilligers genieten van een warm buffet in de Schierstins.

Contacten:

- Contacten met de **Museumfederatie Fryslân**. De Schierstins is aspirant-lid van deze federatie en als ons cultureel en historisch centrum geregistreerd museum is, worden we volwaardig lid.
- Contacten met de **gemeente Dantumadiel**, onder anderen met wethouder Rommie Kempenaar, en met de gemeentelijke gebouwenbeheerder Frans Hettema en projectleider verduurzaming Jaap Zijlstra.
- Contacten met **Regio Marketing en Toerisme Noordoost Fryslân (RMT NOF)**, de vervanger van de VVV's in deze regio, die onder andere een foldermarkt organiseert.
- Contacten met de **Stichting Staten en Stinzen**, die onder andere een stinzenplantenexcursie langs onder andere de Schierstins organiseert en die de activiteiten van de Schierstins en states opneemt in haar nieuwsbrief en op haar website.
- Contacten met de **Ondernemersvereniging Feanwâlden e.o.** – voorheen HAB.
- Contacten met de donateurs.

De Stichting '**Freonen fan de Skierstins**' beheert de donateursgelden. De donateurs krijgen twee keer per jaar het culturele programma toegestuurd. Het bestuur van Stichting 'Freonen fan de Skierstins' bestaat uit:

Cobi Vellinga, voorzitter

Annie Klink, secretaris

Tjipke de Vries, penningmeester.